

Helse- og omsorgsplan 2023-2033

Nordreisa kommune

«Sammen for trygghet og trivsel»

Nordreisa kommune
Ráissa suohkan
Raisin komuuni

Forord

Helse- og omsorgssektoren i Nordreisa kommune står i likhet med landet for øvrig overfor utfordringer tilknyttet den demografiske utviklingen i samfunnet, hvorved den eldre andelen av befolkningen øker og andelen i arbeidsfør alder reduseres. For å imøtekomme denne utviklingen og derav sikre fremtidig bærekraftige helse- og omsorgstjenester stilles det krav til høy endringstakt, der å stimulere til tjenesteinnovasjon, kompetanse- og kvalitetsutvikling er av betydning.

Det offentlige forvaltningsansvaret som påhviler kommunen innebærer å forvalte de tilgjengelige ressurser- økonomi og personell, på en slik måte at flest mulig får best mulige helsetjenester. I planperioden vil det derfor være av betydning at det gjøres gode prioriteringer og fattes kloke beslutninger som bidrar til at innbyggerne kan opprettholde sin funksjonsevne og leve lengere i egne hjem, samt sikre tilgang på nødvendige helse- og omsorgstjenester når behovet oppstår. Dette med mål om god livskvalitet og trygghet gjennom hele livet.

Å mobilisere Nordreisa samfunnet til å løse utfordringer sammen og skape en felles fremtidig helsetjeneste og et aldersvennlig samfunn er essensielt. Som regionsenter i Nord- Troms skal kommunen være pådriver for å sikre desentraliserte spesialisthelsetjenester, samt videreutvikle disse.

Som kommunalsjef for helse- og omsorg er jeg stolt over våre dyktige medarbeidere i sektoren som hver dag yter sitt ytterste for at kommunens innbyggere skal kunne motta gode, trygge og nødvendige helse- og omsorgstjenester. Det oppleves derfor spennende og meningsfullt å arbeide i nettopp denne sektoren, der også mulighetene til utvikling i stor grad finnes!

Nordreisa, april 2023

Angela Sodeffjed

Kommunalsjef for helse og omsorg

Nordreisa kommune

Avbildet: Tømmernes. Foto: Angela Sodefjed

Helse- og omsorgsplan 2023-2033 er et administrativt og politisk styringsdokument

- Grunnlag for virksomhetsplaner
- Grunnlag for årlige behandlinger av handlings- og økonomiplan
- Gir retning for satsninger og prioriteringer innenfor sektoren

INNHold

Innledning

I møte med fremtidens helsetjeneste 6

Verdigrunnlag, utfordringsbildet, målgruppe 8

Satsningsområder

1. Utvikling av omsorgstrapp 10

2. Digitalisering og velferdsteknologi 11

3. Beholde, utvikle, rekruttere og inkludere 14

4. Mål og kvalitetsarbeid 16

5. Utvikling gjennom samarbeid 18

6. Hensiktsmessige bygg og trygge hjem 20

7. Videreutvikling av tjenestetilbudet ved DMS 22

I MØTE MED FREMTIDENS HELSETJENESTE

I møte med fremtidens helsetjeneste skal helse- og omsorgsplan 2023–2033 for Nordreisa kommune gi retning og vise strategiske grep for bærekraftige helse- og omsorgstjenester. Planen beskriver syv satsningsområder.

Planen danner grunnlag for konkrete tiltak og økonomiske kalkyler som vil fremkomme i de årlige behandlinger av handlings- og økonomiplanen.

Helse- og omsorgsplan for 2023–2033 grunner på nasjonale og lokale føringer og overordnede planer som gjelder for sektoren.

I henhold til FN's bærekraftsmål har sektoren et særskilt ansvar overfor område 3; god helse og livskvalitet. FN beskriver nøkkel til måloppnåelse å være å sikre grunnleggende helsetjenester, adgang til medisiner og støtte til forskning. Også område 17;

Avbildet: FN's bærekraftsmål

Demensplan 2025
Omsorg 2020
Meld. St.47 Samhandlingsreformen
Meld. St.26 Fremtidens primærhelsetjeneste
Meld. St.15 Leve hele livet
Meld. St.19 Folkehelsemeldingen
Meld. St.6 Kvalitet og pasientsikkerhet
Meld. St.7 Nasjonal helse- og sykehusplan 2020-2023
NOU 2011:11 Innovasjon i omsorg
NOU 2023:4 Tid for handling
NOU 2019:26 Rusreform
NOU 2020:15 Det handler om Norge
Smittevernveilederen
Handlingsplan for et bedre smittevern
Rundskriv 1-1/2000 Samisk språk og kultur
Nasjonal veileder for helsetjenester til asylsøkere, flyktninger og familiegenforente
Nasjonal veileder for gode helse- og omsorgstjenester til personer med utviklingshemming
Nasjonal strategi for den sosiale boligpolitikken

samarbeid for å nå målene, hvilket innebærer samarbeid på tvers av sektorer, frivillige og med samfunnet for øvrig, er viktig. Dette innebærer også et politisk engasjement.

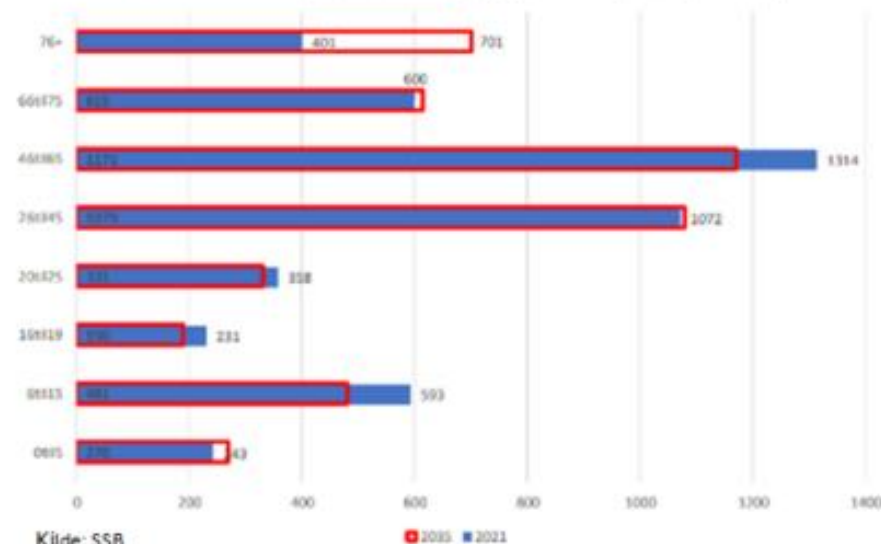
Folkehelseloven pålegger kommunene å «fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse, bidra til utjevning av sosiale helseforskjeller og bidra til å beskytte befolkningen mot faktorer som kan ha negativ innvirkning på helsen».

I henhold til helse- og omsorgstjenesteloven skal kommunen sørge for at personer som oppholder seg i kommunen, tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester. Ansvarer omfatter alle pasient- og brukergrupper, herunder somatisk og psykisk sykdom, skade, lidelse, rusmiddelutfordringer, sosiale utfordringer og nedsatt funksjonsevne.

Den demografiske utviklingen i samfunnet tilsier en stadig redusert tilgang på helsepersonell. Dette fordrer et omfattende omstillingsarbeid i helse- og omsorgssektoren der det må tenkes nytt om tjenestetilbudet til kommunens innbyggere for å kunne gi nødvendig og trygg helsehjelp. Å sikre riktig og nødvendig kompetanse, hensiktsmessig ressursbenyttelse, formålstjenlige arbeidstidsordninger og organisering av tjenestene, samt digitale helsetjenester og teknologiske muligheter vil være av viktige momenter i arbeidet.

Helse- og omsorgstjenestene skal først og fremst være bidragsyttere til et selvstendig og verdig liv, der innbyggere bevisstgjøres ansvar for egen helse ved god egenomsorg, benyttelse av hjelpemidler, herunder velferdsteknologi, og aktivt bruk av samfunnets øvrige ressurser.

Nordreisa - antall personer i aldersgrupper 2021 og 2035 (MMMM)

Kilde: SSB

Foto: Rita Johansen

UTFORDRINGSBIIDET

VERDIGRUNNLAG

Det skal være godt å leve i Nordreisa kommune gjennom alle faser i livet. Vi skal ha et åpent og inkluderende samfunn der barn og unge har trygge oppvekstvilkår.

Alle innbyggere i Nordreisa, uavhengig av alder, kjønn, bosted, inntekter og ressurser, skal sikres tilgang på nødvendige offentlige helse- og omsorgstjenester av god kvalitet.

Med mål om en god helse gjennom hele livet skal Nordreisa kommune være en pådriver og medvirke til helsefremmende og forebyggende arbeid.

Ved behov for helsehjelp, skal det gis god og trygg hjelp på rett omsorgsnivå.

Den enkelte skal bli lyttet til og innbyggeren skal være hovedperson i eget liv til tross for sykdom.

MÅLGRUPPE

Planen gjelder for alle kommunens innbyggere. Den angår dagens og fremtidens tjenestemottakere, pårørende og deres nettverk.

Planen er også et viktig dokument for medarbeidere i helse og omsorg.

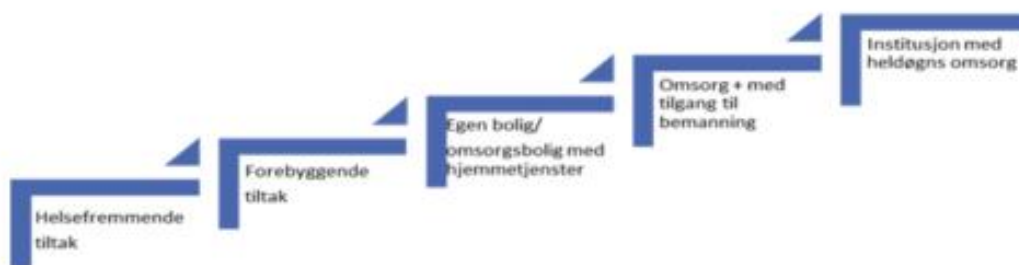

Foto: Rita Johansen

1 UTVIKLING AV OMSORGSTRAPP

For å møte de ulike behovene for helse- og omsorgstjenester i kommunen er tjenestetilbudet organisert etter omsorgsnivå. Nivåene visualiseres i form av en omsorgstrapp som dekker innbyggere i alle faser i livet fra barndom til ungdomstid, arbeidsfør alder og alderdom, uavhengig om det er behov for psykisk eller somatisk helsehjelp, hjelp ved ulike funksjonsnedsettelse eller behov for pleie og omsorg.

Det tas utgangspunkt i at de fleste ønsker å være aktiv og deltakende i eget liv best og lengst mulig. Det innebærer blant annet å kunne bo i eget hjem så lenge som mulig. Med mål om god livskvalitet og med utgangspunkt i tjenestemottakeres egne ressurser, skal hjelpen som gis i hovedsak være hjelp til selvhjelp. Dersom tjenestemottakers hjelpebehov ikke kan dekkes gjennom tjenester på lavere nivåer tilbys plass i institusjon med heldøgns omsorg som siste trinn i omsorgstrappen.

Avbildet: Omsorgstrapp

Slik vil vi ha det

Kommunens innbyggere får nødvendig og trygg helsehjelp på riktig omsorgsnivå

Eldre har mulighet til å kunne bo lengst og best mulig i eget hjem

Mennesker med rus- og psykisk helseutfordringer og ulike funksjonsnedsettelse mottar nødvendig helsehjelp og praktisk bistand for en meningsfull hverdag

Slik gjør vi det

Det legges til rette for at innbyggerne kan gjøre kloke valg og ta gode beslutninger knyttet til livsstil og ivaretagelse av egen helse for egenmestring og forebyggelse av sykdom, funksjonssvikt, ensomhet og sosiale utfordringer. Herunder hensiktsmessig bruk av helse- og omsorgstjenester

Det drives helsefremmende og forebyggende arbeid for alle kommunens innbyggere i alle livets faser, både unge og eldre

Rus og psykisk helsetjeneste driver forebyggende tjenester for ungdom der digitale plattformer benyttes

Samarbeid med frivillig sektor for innhold og livsglede til mennesker som trenger støtte og hjelp for deltakelse i aktiviteter

Tidlig innsats ved boligkartlegging og tilrettelegging av egen bolig, og omsorg+ for innbyggere som trenger noe mer hjelp

Utstrakt bruk av velferdsteknologiske løsninger

Dagtilbud og tilrettelagt aktivitet for hjemmeboende eldre og mennesker med ulike funksjonsnedsettelse- både unge og eldre

Tilgjengelig tjenestetilbud på alle trinnene i omsorgstrappen og tjenestene gis på riktig omsorgsnivå

Tjenestetilbudet er først og fremst hjemmebasert omsorg

2 DIGITALISERING OG VELFERDSTEKNOLOGI

Velferdsteknologi er teknologisk assistanse som bidrar til økt livskvalitet ved å være trygghetsskapende, fremme mobilitet, sosial deltakelse og aktivitet hos tjenestemottakere. Målet er at den enkelte i størst mulig grad kan mestre hverdagen på egenhånd til tross for sykdom og sosial, psykisk eller fysisk nedsatt funksjonsevne. Det kan omfatte alt fra enkle hjelpemidler til mer avanserte systemer som kommunikasjonsverktøy og sensorer som kan registrere helsetilstand og varsle assistanse ved behov.

Teknologi kan også bidra til bedre ressursutnyttelse og kvalitet i tjenestene.

Digitale helsetjenester til kommunens innbyggere gjør det enklere å følge opp egen helsetilstand. Dette ved å tilby digital informasjon, digitale læringsressurser og digital dialog og konsultasjon med behandler.

Slik vil vi ha det

Utstrakt bruk av velferdsteknologi som gir egenmestring og trygghet

Velferdsteknologi benyttes i utstrakt grad i helse- og omsorgstjenestene og gir gevinster ved økt kvalitet, unngåtte kostnader og spart tid

Innbyggerne har tilgang til digitale helsetjenester

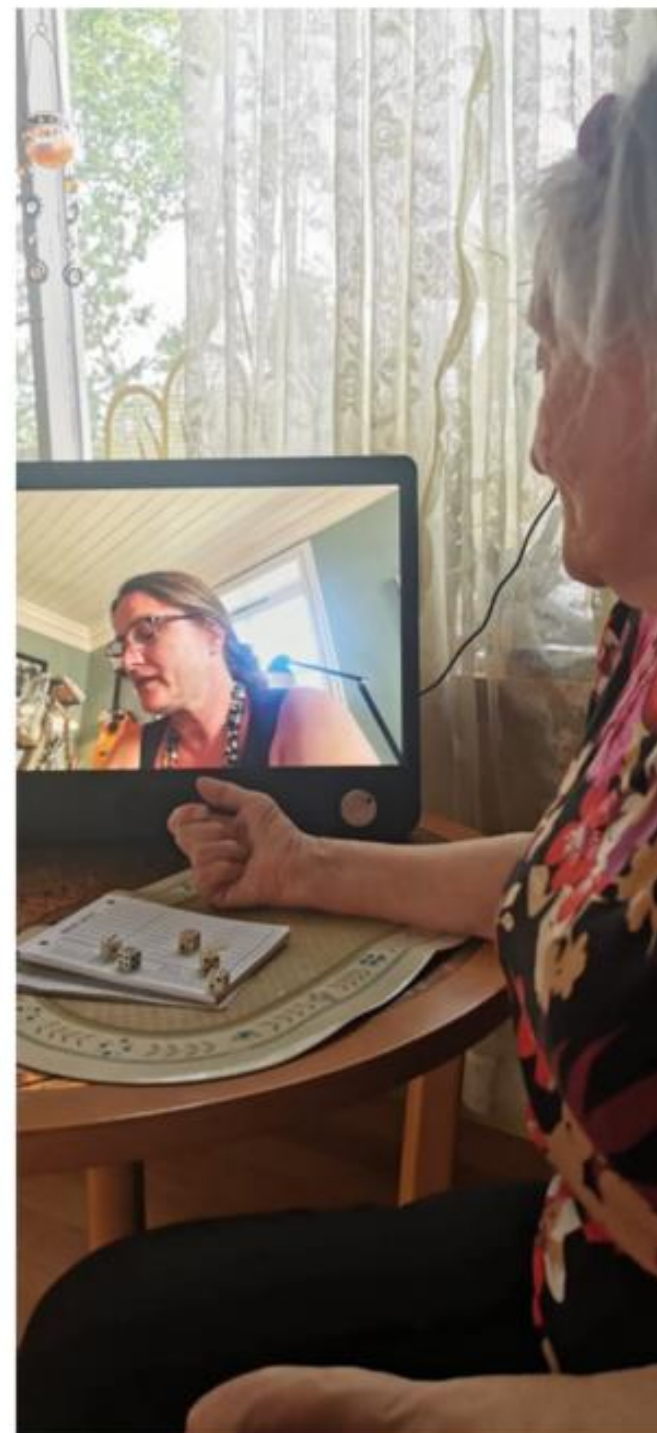
Slik gjør vi det

Tilby velferdsteknologiske løsninger som en integrert del av tjenestene

Digitalisere tjenester som ikke behøver menneskelige ressurser

Digital hjemmeoppfølging

Helsepersonell samarbeider digitalt med tjenestemottakere og pårørende

Avbildet: Medarbeidere ved Sonjatun sykehjem. Foto: Rita Johansen

3 BEHOLDE, UTVIKLE, REKRUTTERE OG INKLUDERE

Slik vil vi ha det

Bærekraftig arbeidsliv og velferdssamfunn

Koordinerte og helhetlige helse- og omsorgstjenester

Tjenestemottaker i fokus

Stabilt fastlegekorps

Høy andel heltidsstillinger

Arbeidsnærvær på 92 %

Snitt på medarbeiderundersøkelsen
10 faktor på minst 4

Godt omdømme som en attraktiv arbeidsplass og god læringsarena

Figur 1.4 Tiltaksområder for løsninger av personellutfordringene

Kilde: Helsepersonellkommissjonen.

Slik gjør vi det

Arbeidstidsordninger som gir fleksibilitet, trivsel og kvalitet

Gode prioriteringer og hensiktsmessig bruk av fagpersonell

Medarbeidere som ønsker en høyere stillingsandel tilbys dette

Samarbeid og ressursutnyttelse på tvers av virksomheter

Stimulere til kompetanseheving, nyvinning og innovasjon i tjenestene

Mulighet for trainee ordninger, karriere- og kompetanseutvikling

Teknologi og digitale løsninger benyttes

Fremme et godt og lærende arbeidsmiljø som frigir tid til ledelse

Kompetansmobilisering gjennom ledelse og organisering

Mobilisering av andre yrkesgrupper og menn til helse- og omsorgssektoren

4 MÅL OG KVALITETSARBEID

Nordreisa kommune skal sørge for at mennesker som oppholder seg i kommunen tilbys nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester. Ansvaret omfatter alle pasient- og brukergrupper.

I henhold til forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten skal vi levere faglig forsvarlige tjenester, drive kontinuerlig kvalitetsforbedring og hindre unødig skade som følge av- eller mangel på tjenester. Herunder sørge for at medarbeidere i virksomheten har nødvendig kunnskap om- og kompetanse i det aktuelle fagfeltet samt at de innehar kunnskap om relevant regelverk, retningslinjer, veiledere og bruk av kvalitetssystem for kvalitetsforbedring.

Slik vil vi ha det

Nordreisa oppfyller alle nasjonale krav til kvalitet og kvalitetsforbedring

Nordreisa scorer godt på brukerundersøkelser

På medarbeiderundersøkelsens faktor «mestringsklima» scores det minst 4

Nordreisa er topp 100 på kommunebarometeret på pleie og omsorg

Slik gjør vi det

Tjenestemottaker er i fokus, «hva er viktig for deg?»

Tjenestemottakere og deres pårørende involveres i utformingen av tjenestene

Kompetanseheving er tilpasset tjenestemottakers behov og framtidens utfordringer

Medarbeidere involveres

Nødvendig fagkompetanse som kreves for tjenesteytelse sikres

Det stimuleres til innovasjon i tjenestene

System for- og aktivt søken etter kvalitetsutvikling og kunnskapsbasert praksis der medarbeidere medvirker til at kunnskap og erfaring benyttes på en god og hensiktsmessig måte

Sektorens aktiviteter planlegges, gjennomføres, evalueres og korrigeres forenlig med helse- og omsorgslovgivningen

Ledere og medarbeidere er opptatte av kvalitet i tjenestene og bruker aktivt kvalitetssystemet for avvikshåndtering

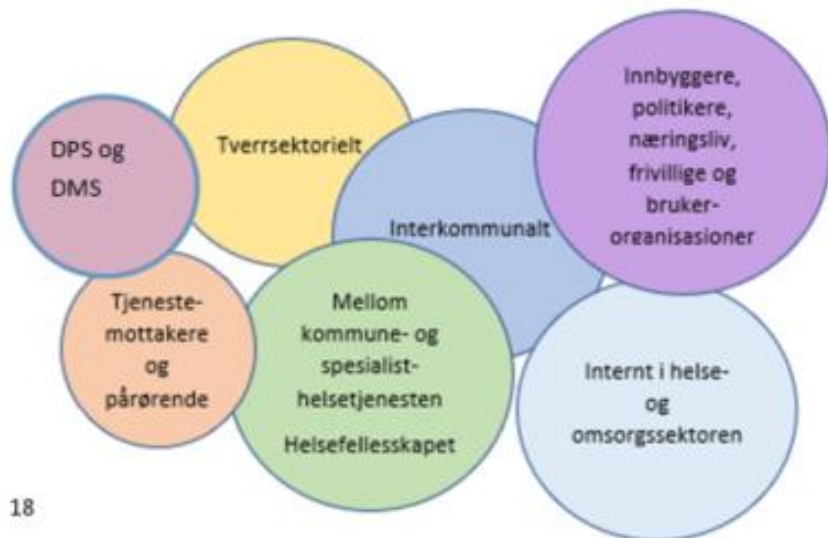
Brukerundersøkelser gjennomføres

Nordreisa kommune er pådriver for gode pasientforløp gjennom tett dialog med spesialisthelsetjenesten, på tvers av kommunale tjenester, familie og nettverk

5 UTVIKLING GJENNOM SAMARBEID

Slik vil vi ha det

Nordreisa kommune ivaretar regionalt ansvar for innbyggerne i Nord- Troms

Nordreisa kommune er en samskapingskommune

Nordreisa kommune har bærekraftige helse- og omsorgstjenester

Slik gjør vi det

Helsefellesskapet brukes som samhandlingsarena mellom kommune og spesialisthelsetjenesten

Samarbeid med spesialisthelsetjenesten for gode pasientforløp

Samarbeid med Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester (USHT) for demensomsorg, kunnskapsoverføring og erfaringsdeling

Brukermedvirkning og frivillig innsats gjennom samhandling

Frivilligsentralen er en sentral brobygger mellom helse- og omsorgstjenestene, innbyggere, lag og foreninger

Ansatte, politikere, innbyggere, frivillige og næringsliv finner sammen ut hvordan utfordringer skal løses

Det drives et samlet kommunalt omstillingsarbeid der det satses på investering i helsefremmende og forebyggende tiltak, bruk av teknologi og brukerinvolvering for nye arbeids- og organisasjonsformer

Kilde: KS, «Samskapingskommunen»

6 HENSIKTMESSIGE BYGG OG TRYGGE HJEM

Avbildet: Sonjatun helsesenter

Den demografiske utviklingen i samfunnet tilsier en økning i andelen eldre i befolkningen. I dag bor det 251 mennesker over 80 år i Nordreisa. I 2030 forventes tallet å være 394. Dette innebærer en endring i drift og organisering av helse- og omsorgssektoren, og en dreining av tjenestetilbudet fra institusjon til hjemmebasert omsorg.

Slik vil vi ha det

Renovert eller nytt og formålstjenlig Sonjatun

Eldre har mulighet til å kunne bo lengst mulig i eget hjem

Mennesker med demenssykdom og deres pårørende mottar støtte og et godt og trygt tjenestetilbud både i eget hjem og i institusjon

Mennesker med kreftsykdom gis mulighet til kreftomsorg og lindrende behandling i eget hjem

Dagtilbud for mennesker med

demenssykdom og andre hjemmeboende eldre

Tilbud om omsorg + og omsorgsboliger i nær tilknytning til Sonjatun

Sykehjemstilbud til alle som møter kriteriene for å motta tilbud

Tilrettelagte boliger og dagtilbud for mennesker med funksjonsnedsettelse

Adekvat tilbud og boliger til mennesker som er under rehabilitering for rusavhengighet

Slik gjør vi det

Tilrettelagte boliger for hele livet og aldersvennlig samfunn

Tilbud om helsetjenester som muliggjør å kunne bo i eget hjem

Velferdsteknologi og andre hjelpemidler

Tilbud om omsorgsboliger, omsorg+ og plass i institusjon

Sonjatun helsesenter renoveres eller bygges nytt og lokalitetene ivaretar ulike behov

Tilrettelagte leiligheter i institusjon som gir mulighet for forsterkede tiltak

Tverrfaglig innsatsteam for tett oppfølging av utskrivningsklare pasienter fra Universitetssykehuset Nord- Norge til kommunehelsetjenesten

Møtearenaer for befolkningen for helsefremmende aktiviteter

7 VIDEREUTVIKLING AV SPESIALISTHELSETJENESTER VED DISTRIKTSMEDISINSK SENTER (DMS)

Som vertskommune skal Nordreisa kommune ivareta og sikre god utvikling av spesialisthelsetjenester ved Distriktsmedisinsk senter Nord- Troms.

Slik vil vi ha det

Innbyggerne i Nord- Troms skal ha god tilgang på spesialisthelsetjenester

Slik gjør vi det

Tjenestene driftes i henhold til gjeldende avtaler og lovverk,

- Dialyse
- Hud poliklinikk
- Ortopedisk poliklinikk
- Rehabilitering
- Fødestue
- Røntgen
- Pasientsentrert helsetjenestetteam (PSHT)
- Hjerte arytmi behandling

Sikre og utvikle spesialisthelsetjenestetilbud ut ifra de til enhver tid gjeldende behov i Nord- Troms befolkningen

Tett samarbeid med Universitetssykehuset i Nord- Norge, samarbeidskommuner i Nord- Troms og DMS Finnsnes

Sikre gode overganger mellom kommune- og spesialisthelsetjenesten

Fagutvikling gjennom veiledning og hospitering ved UNN

God politisk involvering

Samarbeid med brukerrepresentanter